

Tjänsteställe, handläggare
Allmän och strategisk kollektivtrafik, Monica Stål

Sammanträdesdatum
2023-10-25

FöredragningsPM
Dnr: 23RS9498

Organ
Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiktaxan 2024

Förslag till beslut

Kollektivtrafiknämnden beslutar

att kollektivtrafikens totala prishöjning om 10 procent för 2024 fördelas mellan samtliga biljetter och relationer enligt förslag i bilaga prisdokument 2024,

att korrigera tilläggsavgiften för prisgrupp vuxen (från 20 år) till 1 600 kronor,

att korrigera tilläggsavgift för prisgrupp ungdom (7-19 år) till 1 000 kronor, samt

att samtliga förändringar ska gälla från och med den 9 januari 2024, samt

att kollektivtrafiknämnden beslutar om tillfälliga taxor i samband med kampanjer och liknande där riktade insatser krävs.

Sammanfattning

Regionfullmäktige skrev följande i sitt beslut om budget och verksamhetsplan i juni 2023: ”Respektive nämnd får i uppdrag att genomföra avgiftshöjningar på 10 procent.” I enlighet med detta ska ärendet avgöras slutligt i nämnden, och inte föras till fullmäktige.

Regionfullmäktige beslutade den 22 juni 2023 att höja kollektivtrafiktaxan med totalt 10 procent för 2024 och att ge kollektivtrafiknämnden mandat att fatta beslut om hur höjningen ska fördelas mellan samtliga biljetter och relationer. Förslaget bygger på att prishöjningen på 10 procent inkluderar flera förändringar. Prisgrupp ungdom (7-19 år) får en sänkt rabatt. Den procentuella höjningen fördelas i genomsnitt 8 procent på enkelbiljetter och 10 procent på periodbiljetter.

Tjänsteställe, handläggare
Allmän och strategisk kollektivtrafik, Monica Stål

Sammanträdesdatum
2023-10-25

FöredragningsPM
Dnr: 23RS9498

Priset för biljetten 24 timmar och Flex 10/40 sänks samt att biljetten 72 timmar tas bort i biljettsortimentet.

Förändringen ska gälla från och med den 9 januari 2024. I förslaget ska också möjlighet ges att erbjuda tillfälliga taxor i samband med tillfälliga taxor och marknadsföringsinsatser.

I förslaget föreslås också att korrigera tilläggsavgifterna för prisgrupperna vuxen (från 20 år) till 1600 kronor och ungdom (7-19 år) till 1 000 kronor.

Ärendebeskrivning

I förslaget som bygger på en total prishöjning på 10 procent inkluderar flera förändringar.

1. Sänkt rabatt för ungdom (55 procent av pris vuxen istället för 50 procent som idag)
2. Sänkt pris för 24h
3. Sänkt pris för Flex 10/40
4. 72h tas bort från sortimentet

För att totalen ska bli en höjning på 10 procent så har den procentuella höjningen fördelats 8 procent på enkelbiljetter och 10 procent på periodbiljetter. Den sänkta rabatten för prisgrupp ungdom gör att höjningen för övriga biljetter begränsas. Effekten blir för enkelbiljett (störst volym resande) i snitt för en medianresa (flest resande) en höjning för vuxen med 4,60 procent och för ungdom 13,95 procent. Ungdom får en högre procentuell höjning eftersom en höjning på 8 procent ligger i botten och därutöver ändras beräkningen för rabatten för ungdom som baseras på pris vuxen.

Effekten för periodbiljett 30 dagar blir i snitt en höjning för vuxen 10 procent och för ungdom 20,7 procent.

I årets prishöjning har bedömning gjorts utifrån hur resandebehoven ser ut i förhållande till varje biljett i portföljen. Den sänkta rabatten för ungdom är ett steg till att anpassa prisnivån för buss och tåg jämfört med övriga Sverige. Idag har vi hög rabatt för ungdom jämfört med övriga Sverige där de flesta län har en mindre rabatt.

Syftet med justeringen av biljetten 24h är att attrahera fler resenärer att kunna

Tjänsteställe, handläggare
Allmän och strategisk kollektivtrafik, Monica Stål

Sammanträdesdatum
2023-10-25

FöredragningsPM
Dnr: 23RS9498

göra fler än en resa. När priset för enkelbiljett höjs med 10 procent kan det bli mer intressant att hålla nere priset på 24h och få fler att välja den. Priset för 24h beräknas utifrån två enkelresor (inom tätort), och för övriga områden utifrån snittpris för de zoner som ingår i geografiska området.

Syftet med justeringen av biljetten Flex 10/40 är att kunna matcha behoven med ett så bra erbjudande som möjligt i de områden där flest resor görs. Biljetten 72h tas bort i syfte att renodla biljettportföljen och bedömningen är att Flex 10/40 har större potential att växa jämfört med 72h. Sänkningen av priset för 24h och Flex 10/40 påverkar intäkterna marginellt på kort sikt, och beräknas ge en ökad nettointäkt över tid då fler sällanresenärer kan attraheras.

I förslaget ska också möjlighet ges till förvaltningen att erbjuda tillfälliga taxor i samband med marknadsföringsinsatser och liknande.

Korrigerig av tilläggsavgifter

Utifrån förslaget att göra en generell höjning av samtliga avgifter inom Region Örebro län med 10 procent innebär det en höjning med cirka 300 kronor för tilläggsavgifter inom kollektivtrafiken. Nuvarande nivåer är 1 400 kronor för prisgrupp Vuxen 20+, 900 kronor för prisgrupp Ungdom 7-19 och 250 kronor för ogiltigt skolkort. Fördelningen av prisökningen föreslås göras så att Region Örebro län får maximal effekt av höjningen. Därför föreslås det att tilläggsavgiften för Vuxen 20+ höjs till 1 600 kronor. Det är i denna kategori som det skrivs flest avgifter. Tilläggsavgifter för Ungdom 7-19 höjs till 1 000 kronor då det skrivs tilläggsavgifter för denna grupp i mindre omfattning är för prisgrupp Vuxen 20+. Tilläggsavgifter för ogiltigt skolkort lämnas orörda då andelen tilläggsavgifter i denna kategori är ovanliga samt att det skulle kunna resultera i negativ påverkan på barnperspektivet samt Länstrafikens varumärke.

Samtliga förändringar ska gälla från och med den 9 januari 2024.

Beredning

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet den 26 april 2023.
Regionfullmäktige behandlade ärendet den 22 juni 2023.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

En prishöjning på 10 procent är sammantaget med kostnadsutvecklingen generellt i samhället hög som kan komma att påverka resandet och kan då få

Tjänsteställe, handläggare
Allmän och strategisk kollektivtrafik, Monica Stål

Sammanträdesdatum
2023-10-25

FöredragningsPM
Dnr: 23RS9498

betydelse på transporternas miljö- och klimatpåverkan. Beslutet bedöms därmed också ha viss påverkan på barn- och jämställdhetsperspektiven.

Ekonomiska konsekvenser

Prisjusteringen är beräknad att ge en intäktsökning om 10 procent vid ett oförändrat resande. Effekten av en prishöjning på 10 procent gör dock att priselasticiteten påverkar efterfrågan med ett minskat resande. Bedömningen är att höjningen kan komma att påverka prognosen för 2025 att få tillbaka resenärer i nivå med 2019. Samtidigt var prisjusteringen för 2023 liten i förhållande till den övriga prisutvecklingen på varor och tjänster. Så sett över en tvåårsperiod kan effekten sannolikt bli att kollektivtrafiktaxan hinner ifatt den övriga prisutvecklingen i samhället.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM kollektivtrafiknämnden 2023-10-25, kollektivtrafiktaxan 2024
Prisdokument 2024

Johan Ljung
Områdeschef

Skickas till:

Trafik och samhällsplanering